

Уредба о Војној академији, 1934.

Садржај

Први део

Опште одредбе

I Састав Војне академије

1. Управник Војне академије
2. Помоћници Управника
3. Ађутантура
4. Командно особље
5. Интендантура
6. Санитет
7. Наставно особље

II Академски савет

III Школски ескадрон

IV Заводске установе

А. Библиотека

Б. Кабинети

В. Аутографско-литографска радионица

Г. Санитетске установе

Д. Трупне радионице

V Послуга

Други део

Нижа школа Војне академије

I Задатак и подела школе

II Примање питомаца

III Настава у школи

IV Дужности и права питомаца

V Отпуштање питомаца из школе

VI Унапређење питомаца

VII Издржавање питомаца

VIII Кажњавање питомаца

А. Врста казне

Б. Величина и начин издржавања казне

В. Надлежност дисциплинског кажњавања

Г. Последице дисциплинских казни

Д. Поправне мере

Ђ. Опште одредбе

Трећи део

Виша школа Војне академије

I Задатак и подела школе

II Ступање на Вишу школу

III Настава у школи

IV Права и припадности слушаца

V Отпуштање слушаца

Прелазна наређења

Правило о пријему, настави и оцењивању питомаца

Ниже школе и слушаца Више школе Војне

Академије

I Нижа школа

1. Конкурс

2. Лекарски преглед

3. Поступак са кандидатима који су испунили
услове за пријем у Нижу школу Војне академије
4. Ступање питомаца у Нижу школу Војне
академије
5. Настава
6. Начела за извођење наставе у школи
7. Годишњи испит

II Виша школа

1. Конкурс
 2. Пријемни испит
 3. Пријемни ранг и ступање на Вишу школу
 4. Настава
 5. Годишњи испит
 6. Поступак при одустајању од школовања
- Прелазна наређења

355.23 (497.1)
(094.5)

СТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

УРЕДБА

О

ВОЈНОЈ АКАДЕМИЈИ

СА

ПРАВИЛОМ

О

ПРИЈЕМУ, НАСТАВИ И ОЦЕЊИВАЊУ ПИТОМАЦА
НИЖЕ ШКОЛЕ И СЛУШАЛАЦА ВИШЕ ШКОЛЕ
ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ

БЕОГРАД

ШТАМПАРСКА РАДНОНИЦА МИНИСТАРСТВА ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

1934

МИНИСТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Уведено у нови инвентар бр. 2097/11/
1 јануара 1942 год.
Београд

УРЕДБА

О

ВОЈНОЈ АКАДЕМИЈИ

СА

ПРАВИЛОМ

О

**ПРИЈЕМУ, НАСТАВИ И ОЦЕЊИВАЊУ ПИТОМАЦА
НИЖЕ ШКОЛЕ И СЛУШАЛАЦА ВИШЕ ШКОЛЕ
ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ**

БЕОГРАД

ШТАМПАРСКА РАДИОНИЦА МИНИСТАРСТВА ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

1934

инв. др.
35469

САДРЖАЈ

УРЕДБА О ВОЈНОЈ АКАДЕМИЈИ

ПРВИ ДЕО

	страна
Опште одредбе	5
I — Састав Војне академије	6
1. Управник Војне академије	6
2. Помоћници Управника	7
3. Ађутантура	7
4. Командно особље	8
5. Интендантура	9
6. Санитет	11
7. Наставно особље	11
II — Академски савет	12
III — Школски ескадрон	13
IV — Заводске установе	14
А. Библиотека	14
Б. Кабинети	14
В. Аутографско-литографска радионица	14
Г. Санитетске установе	15
Д. Трупне радионице	15
V — Послуга	15

ДРУГИ ДЕО

Ниска школа Војне академије	16
I — Задатак и подела школе	16
II — Примање питомаца	17
III — Настава у школи	19
IV — Дужности и права питомаца	23
V — Отпуштање питомаца из школе	24
VI — Унапређење питомаца	26
VII — Издржавање питомаца	27
VIII — Кажњавање питомаца	27
А. Врсте казне	27
Б. Величина и начин издржавања казне	27
В. Надлежност дисциплинског кажњавања	28
Г. Последице дисциплинских казни	28
Д. Поправне мере	29
Ђ. Опште одредбе	29

ТРЕЋИ ДЕО		страна
Виша школа Војне академије		
I —	Задатак и подела школе	29
II —	Ступање на Вишу школу	29
III —	Настава у школи	29
IV —	Права и припадности слушаца	32
V —	Отпуштање слушаца	34
	Прелазна наређења	35
		36

ПРАВИЛО О ПРИЈЕМУ, НАСТАВИ И ОЦЕЊИВАЊУ ПИТОМАЦА НИЖЕ ШКОЛЕ И СЛУШАЛАЦА ВИШЕ ШКОЛЕ ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ

I —	Нижа школа	37
1. —	Конкурс	37
2. —	Лекарски преглед	38
3. —	Поступак са кандидатима који су испунили услове за пријем у Нижу школу војне академије	38
4. —	Ступање питомаца у Нижу школу војне академије	39
5. —	Настава	39
6. —	Начела за извођење наставе у школи	40
7. —	Годишњи испит	40
II —	Виша школа	43
1. —	Конкурс	43
2. —	Пријемни испит	44
3. —	Пријемни ранг и ступање на Вишу школу	46
4. —	Настава	46
5. —	Годишњи испит	47
6. —	Поступак при одустајању од школовања	48
	Прелазна наређења	49

МИ АЛЕКСАНДАР ПРВИ ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ Краљ Југославије

На предлог Нашега Министра Војске и Морнарице, а на основу члана 3. Закона о устројству војске и морнарице, прописујемо ову

УРЕДБУ О ВОЈНОЈ АКАДЕМИЈИ

ПРВИ ДЕО Опште одредбе.

Члан 1.

Задатак је Војне академије:
— да родове војске попуњава ваљаним, добро спремним, извежбаним и добро војнички васпитаним младим официрима; и
— да млађим официрима родова војске пружи више војно-научно образовање.

Према напред истакнутом задатку Војна академија се дели:
— на Нижу школу, која спрема питомце за официре родова војске; и

— на Вишу школу, у којој млађи официри родова војске добијају више војно-научно образовање.

Члан 2.

Војна академија је стална и засебна установа, а у административном погледу дејствује као орган II степена.

Место њеног сталног становања је у Београду.

Члан 3.

Војна академија стоји у дисциплинском и административном погледу непосредно под Министром војске и морнарице, а у наставном погледу је под Начелником главног Ђенералштаба.

I — Састав Војне академије.

Члан 4.

Састав Војне академије чине: Управа, питомци Ниже и слушаоци Више школе, Школски ескадрон и заводске установе.

Састав Управе, Школског ескадрона и заводских установа Војне академије прописује се Уредбом о формацији војске у мирно доба.

Број питомаца Ниже и слушалаца Више школе који ће се примити у дотичној години одређује Министар војске и морнарице, према потреби и буџетским средствима, а на основи предлога Управника војне академије и мишљења Начелника главног Ђенералштаба.

Члан 5.

Управу војне академије чине:

1. Управник;
2. Помоћници управника;
3. Ађутантура;
4. Командно особље: класне старешине, оделењске старешине и помоћници оделењских старешина;
5. Интендантура;
6. Санитет;
7. Наставно особље;
8. Остало особље предвиђено Уредбом о формацији војске у мирно доба.

1. Управник Војне академије.

Члан 6.

Управник војне академије је чина према Уредби о формацији војске у мирно доба и има положај, права и власт команданта дивизиске области, у колико то није овом Уредбом друкчије предвиђено.

На овај положај поставља се Краљевим Указом, на предлог Министра војске и морнарице.

Дужности су Управника: да руководи свима пословима који се односе на командовање, наставу и васпитање питомаца Ниже и слушалаца Више школе војне академије, као и на управу и снабдевање Војне академије свима потребама.

Управник је одговоран за општи успех у школи у наставном и васпитном погледу, за ред и дисциплину у заводу и за снабдевање.

Члан 7.

Управнику Војне академије као помоћни органи служе:

- а) За командовање, управу и снабдевање свима потребама — помоћници и особље управе;
- б) За наставу и васпитање — помоћници, наставно особље (професори и учитељи), класне и оделењске старешине;
- в) За обуку питомаца Ниже школе у јахању — Школски ескадрон; и
- г) За помагање у настави, као и за обављање помоћних послова и радова — школске установе и послуга.

2. Помоћници Управника.

Члан 8.

Управник војне академије има два помоћника и то: 1 за Вишу, а 1 за Нижу школу војне академије.

Помоћници управника постављају се на овај положај Краљевим Указом, на предлог Министра војске и морнарице, а имају права и власт команданта бригаде, у колико то није овом Уредбом друкчије предвиђено.

Помоћник за вишу школу је првопретпостављени старешина слушаоцима ове школе; он је увек из Ђенералштабне струке.

Дужности су помоћника:

- а) Да потпомажу Управника у целокупном његовом раду око командовања, васпитања и извођења наставе.
- б) Да одржавају јединство у васпитању и извођењу наставе, као и да воде ближи и непосредни надзор над правилним извршењем извођења наставе.

Старији помоћник заступа у дужности Управника кад је овај отсутан.

3. Ађутантура.

Члан 9.

За отправљање послова из опште административне службе у Управи постоји Ађутантура, на челу које је Начелник.

Начелник ађутантуре је чина према Уредби о формацији војске у мирно доба, а поставља се на овај положај Краљевим Указом на предлог Министра војске и морнарице. Он има, у односу на потчињено му особље, права и власт команданта пука.

Начелник ађутантуре је у исто време деловођа Академског савета, но без права гласа ако иначе није члан истог.

Дужности Начелника ађутантуре су да отправља све послове који се односе на:

- а) Општу администрацију у Управи војне академије;
 - б) Припреме за седнице Академског савета, на којима као деловођа реферише по питањима дневног реда;
 - в) Прикупљање, сређивање и чување статистичких података за Војну академију; и
 - г) Припрему за прелаз Војне академије из мирнодопског у мобилно и ратно стање и обрнуто.
- Под Начелником ађутантуре стоје:
- А. Официр за ађутантске послове, који отправља послове опште административне природе;
 - Б. Официр за регистар, који води главни списак питомаца и регистар слушалаца;
 - В. Судски официр — за правне послове;
 - Г. Архивар — за чување и руковање архивом;
 - Д. Официр за прикомандоване подофицире и војнике, као командант стана;
 - Ђ. Ордонанс официр; и
 - Е. Подофицири писари.

4. Командно особље.

Члан 10.

Класне старешине су органи за командовање класама у Нижој школи војне академије.

На челу сваке класе стоји класни старешина, који се поставља на овај положај Краљевим Указом.

Класни старешина је чина према Уредби о формацији војске у мирно доба, а има власт и права команданта пука, у колико то није овом Уредбом друкчије предвиђено.

Дужности класних старешина јесу:

а) Да правилно васпитавају своје питомце у војничком и патриотско-националном духу, те да они из школе изађу са духом патриотског пожртвовања и правилног схватања свога позива и старешинских дужности, са изједначеним погледима на живот и рад војске и са осећајима љубави и оданости према Краљу и Отаџбини;

б) Да свестрано проучавају своје питомце, нарочито у погледу њихових карактерних одлика, водећи белешке у току школовања о свакоме од њих;

в) Да на крају завршеног школовања, а на основи прибављених података и личног осматрања сваког појединца, оцењују заједно са оделењским старешинама сваког свог питомца; и

г) Да регулишу унутрашњи ред у својим класама у духу издатих упута и наређења од стране претпостављених.

Класне старешине, сваки за своју класу, у исто време су руковођи наставе из стројних правила и правилских знања.

Члан 11.

На челу сваког оделења једне класе стоји оделењски старешина, чина према Уредби о формацији војске у мирно доба, који се на овај положај поставља Краљевим Указом.

Оделењске старешине имају положај, власт и права команданта батаљона, у колико то није овом Уредбом друкчије предвиђено.

Дужности оделењских старешина јесу:

а) Да као првопретпостављене старешине васпитавају своје питомце у војничком и патриотско-националном духу;

б) Да својим питомцима усађују високу војничку дисциплину, стварајући од њих лепо васпитане, добро дисциплиноване и савесне будуће официре;

в) Да свестрано проучавају и упознају своје питомце у погледу њихових карактерних особина, да би према сваком од њих применили оне васпитне мере које карактеру дотичног питомца најбоље одговарају; да воде у току школовања белешке о сваком од њих и да на завршетку школовања учествују у оцењивању свакога свог питомца, заједно са класним старешинама;

г) Да код својих питомаца изводе стројну обуку, као и наставу из правилских знања;

д) Да регулисавају унутрашњи ред у својим оделењима, а у духу издатих упута и наређења од стране претпостављених.

Оделењским старешинама придају се као помоћно особље помоћници.

Помоћници оделењских старешина су нижи официри ранга командира основне јединице.

Дужности помоћника оделењских старешина су, да помажу оделењске старешине у вршењу целокупне њихове службе.

5. Интендантура.

Члан 12.

Као орган Управника војне академије за послове око целокупног снабдевања и контроле, постоји Интендантура, на челу које стоји Начелник.

Надлежност, права и власт Интендантуре војне академије исте су као и дивизиске интендантуре, према Уредби о положајима, надлежностима и властима старешина у војсци, уколико овим чланом није друкчије предвиђено.

Начелник интендантуре поставља се на овај положај Краљевим Указом, на предлог Министра војске и морнарице.

Начелник интендантуре руководи свима пословима новчано-материјалне природе у опште. Он је одговоран за свој рад Управ-

нику, а за све послове око снабдевања новцем и осталим материјалним потребама одговоран је по одредбама закона и прописа о томе.

Начелник интендантуре је, према одредбама чл. 15. Закона о администрацији војске и морнарице, непосредни наредбодавац за касу.

Исто тако Начелник интендантуре је непосредни наредбодавац у материјалном погледу и одговоран је за правилан рад библиотеке, књижнице, књиговезнице, трупне интендантске радионице, аутографско-литографске радионице, слагалишта спреме и материјала и кабинета.

Интендантура врши послове који се односе на:

а) Снабдевање новцем, људском и сточном храном и свима осталим материјалним и убојним средствима и потребама Војне академије, а све према односним одредбама постојећих закона и прописа;

б) Вршење надзора, прегледа и контроле над руковањем државном имовином у опште, над исхраном питомаца и прикомандованих подофицира и војника, као и над исхраном стоке школског ескадрона;

в) Прописивање услова, оглашавање лицитација и погодаба, као и сви остали послови око закључивања уговора за све набавке за Војну академију, уколико се поједине потребе не добијају из интендантских и других слагалишта и уколико за то Војна академија буде овлашћена;

г) Контролисање пријема намирница, ствари и материјала;

д) Рад на продајама и закупима;

ђ) Решавање свију питања обезбеђења, накнаде штете и заштите државних интереса;

е) Вођење рачуна о правилном трошењу и ликвидирању одобрених буџетских кредита;

ж) Рачуноводство и књиговодство;

з) Трупну економију;

и) Трошење и употребу економије у границама постојећих правила, прописа и наређења и вођење рачуна о томе; и

ј) Вођење евиденције особља потчињеног Начелнику интендантуре; подношење предлога Управнику о постављању и отпуштању нижег грађанског особља и послуге запослене при Војној академији.

У састав интендантуре улази следеће особље:

Интенданци, благајник, књиговођа, контролор, библиотекар, књижничар, надзорник зграда, надзорник трупних радионица и перионица, надзорник аутографско-литографске радионице, руковалац опште спреме и руковалац спреме, прозивника и аманетника за сваку питомачку класу.

Све ово особље, као одговорно административно особље, стоји непосредно под Начелником интендантуре.

Официри и чиновници који раде на пословима новчано-мате-

ријалне природе у првом су реду одговорни материјално и кривично, ако би неправилним срачунавањем или њиховим радом у опште била држава оштећена ма у ком погледу.

6. Санитет.

Члан 13.

Послове по санитарској грани у Војној академији врше:

Хигијеничар;

Заводски лекари; и

Зубни лекар.

Њихове су дужности:

а) Хигијеничар је стручни референт управников по свима хигијенским питањима; он је шеф у стручном погледу заводским лекарима и осталом санитарском особљу; он организује и изводи уз сарадњу заводских лекара целокупну санитарску, хигијенску и профилактичну службу;

б) Заводски лекар је шеф амбуланте свога завода; извршује све хигијенске и санитарске послове у своме заводу под руководством хигијеничара и по прописима мирнодопске санитарске службе у војсци;

в) Зубни лекар је шеф зубне станице.

7. Наставно особље.

Члан 14.

Наставно особље Војне академије чине: професори и учитељи. Они могу бити официри, стални војни чиновници и чиновници грађанског реда.

Члан 15.

Професори и учитељи могу бити стални и хонорарни. Стални су они којима је то редовна дужност, а хонорарни су они, из реда официра и сталних војних чиновника, који поред своје редовне дужности предају поједине предмете у Војној академији; из реда пак лица грађанског реда, хонорарни су они наставници који се као такви поставе.

За све наставно особље, како стално тако и хонорарно, расписује се конкурс. Академски савет врши избор међу пријављеним кандидатима, а предлог за њихово постављање чини Управник војне академије.

Члан 16.

Стални војни професори постављају се на овај положај Краљевим Указом на предлог Министра војске и морнарице; сталне

учитеље и хонорарне професоре и учитеље поставља Министар војске и морнарице.

Хонорарни професори и хонорарни учитељи примају нарочити хонорар, чију величину одређује Министар војске и морнарице по правилу о томе.

Члан 17.

Дужности наставника јесу:

а) Да прате развој дотичне науке и увек буду на савременој висини исте;

б) Да благовремено израђују програм предавања својих предмета, као и саме предмете, и да их подносе Управнику на преглед;

в) Да редовно, тачно и по устаљеном распореду држе часове из својих предмета и ове предају по прописаним програмима и датим упутствима; да објашњавањем односно пропитивањем слушалаца и питомаца припомогну да дотични предмет што потпуније савладају, са лакоћом и што већим интересовањем, и на тај начин постигну што бољи успех у настави;

г) Да упућују питомце-слушаоце на који ће начин успешно учити њихове предмете, да потпомажу и развијају код њих саморађу и да, поред улагања све умешности и воље у предавања, понављају из предмета теже одељке;

д) Да пропитивањем питомаца-слушалаца и прегледом њихових практичних радова и задатака пробуде код њих не само што већу пажњу и марљивост у учењу, већ да их уче и самосталном размишљању, јасном и самосталном излагању свога знања и практичности погледа. Оцене које при овим пропитивањима и прегледима задатака добију питомци односно слушаоци служе наставнику као оријентација при давању испитне оцене;

ђ) Да стално посматрају и пажљиво прате рад, заузимљивост и успех у настави сваког слушаоца односно питомца, као и њихове интелектуалне, моралне и остале душевне особине и да према томе подешавају свој наставни и васпитни рад;

е) Да предлажу Управнику набавку књига, материјала, справа и осталих средстава која служе за успешније извођење наставе;

ж) Да у опште чине све потребне и корисне претставке Управнику у циљу што бољег успеха у настави из свог предмета.

Наставници су одговорни за успех из предмета који предају.

II — Академски савет.

Члан 18.

Академски савет састављају: Управник, његови помоћници и извесан број професора од Ђенерала и виших официра.

Претседник је академског савета Управник војне академије, а чланове из реда професора, чији број не сме бити мањи од 12 ни већи од 18, одређује Министар војске и морнарице, на предлог Управника и на основи мишљења Начелника Главног Ђенералштаба.

Кад се у Академском савету решавају питања наставног плана и програма као и када се решава по питањима опште наставне природе, онда на седницама, са правом гласа, учествују и Начелник наставног одељења Главног Ђенералштаба и Шеф отсека за школску наставу, а по потреби и инспектори родова војске и команданти инжињерије и ваздухопловства војске.

Поред чланова по претходном ставу, на такве седнице Управник позива и оне наставнике, по чијим се предметима решавају питања програма и плана наставе, и ако они нису чланови Академског савета.

Дужности и надлежност Академског савета су:

1. — Да проучава питања наставе и устаљује детаљан наставни програм и план у Нижој и Вишој школи, придржавајући се директива Главног Ђенералштаба изложених у општем наставном програму и плану. Да затим тако устаљени наставни програм и план подноси Главном Ђенералштабу ради прегледа, сагласности и даље надлежности у циљу озваничења;

2. — Да решава у начелу сва питања која се тичу општег образовања и васпитања питомаца и слушалаца;

3. — Да разматра у опште сва питања од већег значаја која би корисно утицала на унапређење школе и рад у њој.

Одлуке Академског савета су пуноважне кад на седници присуствује најмање половина чланова савета више један. Одлуке се доносе већином гласова. У случају једнаке поделе, већина је на страни где је Управник.

Седнице и решавања Академског савета су поверљиве природе, а о раду седнице води се записник који потписују сви присутни чланови.

III — Школски ескадрон.

Члан 19.

За извођење практичне наставе из јахања код питомаца Ниже школе постоји при Војној академији школски ескадрон. Он служи још и за обуку у јахању слушалаца Више школе војне академије.

Састав школског ескадрона прописује се Уредбом о формацији војске у мирно доба.

Школским ескадроном командује коњички официр чина према Уредби о формацији војске у мирно доба, кога на овај положај поставља Министар војске и морнарице.

Командир школског ескадрона непосредно је потчињен Управнику војне академије у командном, дисциплинском, административном и наставном погледу.

IV — Заводске установе.

А. Библиотека.

Члан 20.

Библиотека Војне академије чува штампана, аутографисана и литографисана издања стручне војне и опште вредности за службену употребу наставног особља, слушалаца Више школе и питомаца Ниже школе.

Библиотеком управља библиотекар; он израђује и чува каталог библиотеке и чини предлог Управнику за набавку књига, атласа, карата и других потреба за библиотеку. Он води рачуна о утрошку кредита одређеног за попуњу библиотеке.

Библиотекар је одговоран руковалац школске библиотеке и води њен инвентар.

Као помоћник библиотекару придаје се књижничар, чије дужности прописује Управник војне академије.

Књижничар рукује и питомачком читаоницом, снабдева је потребним нашим и страним часописима и дневним листовима, који унапређују општу спрему и јачају националну свест и љубав према Владоцу и Отаџбини. Питомци се користе читаоницом за време својих слободних часова.

Б. Кабинети.

Члан 21.

Кабинети: артилериски, фортификациски, топографско-геодетски, географски и други служе за очигледну примењену наставу и сви они стоје под Управом, а у погледу руковања су под одговарајућим наставником који се стара о савремености и исправности кабинета.

Руковалац дотичног кабинета, као одговорни рачунопологач, води инвентар ствари којима рукује.

Према потреби и приликама, слични кабинети се могу спајати.

В. Аутографско-литографска радионица.

Члан 22.

Аутографско-литографска радионица служи за израду привремених предмета и учила Војне академије.

Надзорник аутографско-литографске радионице води инвентар машина и осталих ствари у радионици и одговоран је рачунопологач за њу.

Он врши распоред рада у радионици и одговоран је за ред и рад у њој.

Г. Санитетске установе.

Члан 23.

За здравствену службу у Војној академији постоје:

- а) Једна или више амбуланти са антивенеричним станицама;
- б) Зубна станица.

Д. Трупне радионице.

Члан 24.

За оправку одела и обуће питомаца и прикомандованог људства, за оправку зграда, школског намештаја и прибора, за прање рубља, за шишање и бријање и т. д. постоје при Управи Војне академије нарочите заводске радионице, које се отварају и затварају по потреби и нахођењу Управника Војне академије.

Људство потребно за рад у овим радионицама предвиђа се Уредбом о формацији војске у мирно доба. Ово људство мора бити здраво при пријему у службу; а они који доцније буду оболели од каквих дуготрајних болести удаљују се из завода.

Све заводске радионице стоје под Начелником интендантуре Војне академије. Рад у овим радионицама, као и контрола правдања утрошка материјала, врши се по постојећим прописима о трупним радионицама.

Радна снага за радионице, у колико није од војника-занатлија, узима се од професионалних мајстора-занатлија из грађанства. Новчане принадлежности ових уносе се у буџет Војне академије, а њихов број прописује Уредба о формацији војске у мирно доба.

V — Послуга.

Члан 25.

За обављање помоћних послова у Војној академији, као и за одржавање инсталација и чистоте, постоје: фотографи, цртачи, аутографи, литографи, књиговесци, топографи, електричари, машинисте, лаборанти и т. д., као и послужитељи. Сви они морају бити здрави при пријему у службу. Они који доцније оболе од каквих дуготрајних заразних болести удаљују се из завода. Новчане и остале принадлежности овог особља предвиђају се буџетом.

Њих прима у службу, распоређује и отпушта Управник Војне академије.

НИЖА ШКОЛА ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ

I — Задатак и подела школе.

Члан 26.

Задатак је Ниже школе војне академије: да питомце образује и васпитава у војничком духу, да улије код њих правилне погледе на њихов позив, да у њима пробуди свест о њиховим познијим старешинским дужностима и да им развије чврст карактер и вољу за њихов позив, за рад и усавршавање.

Члан 27.

Нижа школа војне академије траје три године. Она се дели на:

1. — Општи курс, који траје две године а у коме питомци добивају општу војну спрему, потребну за све родове војске; и
2. — Стручни курс, који траје једну годину и који се дели на теорни течај од 8 месеци и практични течај од 4 месеца.

У теорном течају стручног курса питомци се усавршавају за поједине родове војске, подељени за ту сврху на одељења за: пешадију, артилерију, коњицу и инжињерију, изучавајући стручне предмете свога рода војске предвиђене наставним планом и програмом за Нижу школу војне академије. Метод наставе у овом течају је поглавито апликаторни.

На практичном течају питомци треба да се успособе за дужности водника у своме роду војске. У ту сврху они се упућују првенствено у школе свога рода војске или у подесне логоре. У овоме другом случају придаје им се потребан број основних јединица за извођење наставе, ако за то буде потреба.

Питомци распоређени за инжињерију могу се упутити на практичан течај и у трупне јединице оног вида инжињерије у коме ће бити распоређени по унапређењу у чин потпоручника.

Члан 28.

Питомци Ниже школе војне академије који једне године ступе у ову школу образују питомачку класу, која носи редни број, рачунајући овај по класама од постанка Ниже школе војне академије.

Питомачка је класа основна школска јединица на Нижој школи војне академије у погледу наставном, васпитном, дисциплинском и административном.

Класа се дели на одељења, према броју питомаца, тако да у једном одељењу буде 50—100 питомаца.

Члан 29.

Поред редног броја, питомачке класе носе још и назив: I-ва, II-га и III-ћа година, према времену проведеном у Академији.

Питомци III-ће године образују засебна стручна одељења дотичне класе, а сва одељења у наставном погледу деле се, с обзиром на број питомаца, на одговарајуће формациске јединице појединих родова војске.

Члан 30.

Ради обуке у стројним правилима и ратној служби, питомци општег курса наоружани су ручним оружјем и опремом као редови у пешадиској чети, а питомци стручног курса као редови дотичног рода војске.

Ван службе питомци општег и стручног курса наоружани су питомачком шпадом.

II — Примање питомаца.

Члан 31.

У Нижу школу Војне академије примају се младићи са свршених 8 разреда државне гимназије или реалке и положеним вишим течајним испитом.

Члан 32.

За пријем питомаца у Нижу школу Војне академије Управа сваке године благовремено објављује конкурс.

Они младићи, који желе да ступе у ову школу, подносе Управнику Војне академије својеручну писмену молбу, уз коју прилажу сва потребна документа која се конкурсом траже.

Члан 33.

Кандидати за Нижу школу војне академије морају испуњавати ове услове:

1. — Да су држављани Краљевине Југославије;
2. — Да су потпуно здрави и способни, што ће утврдити лекарским уверењем приложеним уз молбу за пријем у нижу школу, а сем тога и прегледом пријемне лекарске комисије у Војној академији;
3. — Да су најмање доброг владања;
4. — Да нису млађи од 17 ни старији од 21 године. За основу рачунања година старости кандидата узима се читава календарска година у којој се кандидат јавља за пријем;
5. — Да од школских квалификација имају свршених 8 разреда државне гимназије или реалке са положеним вишим течајним испитом;

6. — Да имају одобрење од родитеља или стараоца, потврђено од стране надлежне власти, да могу ступити у Нижу школу Војне академије. У овом одобрењу родитељ или старалац ће дати обавезу, да ће у случају да кандидат буде примљен за питомца Ниже школе војне академије, па у ову не ступи, накнадити држави све трошкове, који су за њега учињени од дана када му је пријем за питомца Ниже школе Војне академије саопштен.

На овом одобрењу на врху с десне стране да буде утиснута фотографија кандидата из те године, величине 11×7 см. Фотографија да показује погрсе, било са лица или са стране (профил). Надлежне власти, при овери овога одобрења, овераваће у исто време и идентичност фотографије са дотичним лицем — кандидатом;

7. — Да даду писмену изјаву, да пристају на све услове и последице прописане овом Уредбом, па и у колико би поједине њене одредбе доцније, према потреби, биле и измењене; и

8. — Да се у својој молби обавезу, да ће по свршетку Ниже школе војне академије служити у војсци најмање шест година.

Члан 34.

Сви пријављени кандидати, који испуњавају услове из тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 предњег члана, имају се претходно подврћи лекарско-комисиском прегледу, у циљу одређивања физичке способности за школовање и доцнију службу у војсци.

Лекарску комисију образују: Управник војне академије или један његов помоћник као претседник, а као чланови: сви шефови одељења Главне војне болнице, предвиђени привременом Уредбом о оцени способности кандидата за Нижу школу војне академије, и заводски лекар.

Физички неспособним кандидатима одмах се враћају њихова документа и на тај начин они престају бити кандидати за пријем у Нижу школу војне академије. Противу одлуке пријемне лекарске комисије нема места жалби, нити се кандидат може понова да прегледа.

Члан 35.

По завршеном лекарском прегледу, кандидатима, који су нађени као способни а који иначе испуњавају све услове из члана 33 Уредбе, одређује се ранг према успеху, који су имали на вишем течајном испиту. У случају једнаког успеха, одлучује за ранг оцена из владања, а ако је и ова оцена једнака, ранг се одређује по годинама старости.

Пошто је кандидатима одређен ранг, Управник војне академије врши избор кандидата за њихов пријем за питомце. Од њих се узима по рангу онолики број, колики је број предвиђен решењем Мини-

стра војске и морнарице, да се у дотичној години прими за питомце. Остали кандидати преко одређеног броја одбијају се као прекобројни.

Списак изабраних кандидата доставља Управник војне академије Министру војске и морнарице, ради доношења решења о њиховом пријему за питомце Ниже школе војне академије.

III — Настава у школи.

Члан 36.

Општи наставни план за извођење наставе на Нижој школи војне академије саставља Наставно одељење главног Ђенералштаба. На основи овог општег плана, Академски савет израђује детаљан план и програм, па тако дефинитивно израђен план и програм Управник подноси на одобрење Министру војске и морнарице преко Начелника Главног Ђенералштаба.

Настава је теорна и практична. И једна и друга треба да је што је могуће више очигледна, подешена према стварној потреби службе официра.

Све што се учи, треба тако предавати, да питомци дотични предмет што потпуније савладају, са лакоћом и што већим интересовањем. За ту сврху, поред залагања све умешности и воље наставника у предавању, потребно је да се тежи одељци понове у предавањима, а тако исто да се пропитивањем питомаца пробуди код њих што већа пажња, воља и марљивост у учењу, као и да се благовремено упознају тешкоће на које наилазе питомци у изучавању предмета.

У току свога школовања питомци се имају образовати у духу самосталног размишљања и јасног и самосталног излагања свога знања. Према томе, наставници треба да покажу највећу умешност у циљу реализовања ове самосталности.

Упоредо са знанственим образовањем питомаца мора ићи и васпитање њиховог духа и карактера, и то: а) у смислу развијања највише оданости Краљу, Отаџбини и своје војничком позиву; б) у смислу развијања интелекта до степена, који је потребан савременом официру као наставнику војника у миру и воји у рату и као образованом члану савременог друштва; в) у смислу јачања карактера у опште; и г) у смислу развијања воље код питомаца за самосталним радом из сопствених побуда и без бојазни од одговорности за предузете одлуке.

У овом циљу рад треба да иде напореда, не губећи никако из вида, да је крајњи циљ школовања питомаца достигнуће равнотеже њихове знанствене спреме и њихова карактера.

Који ће предмети имати поред теорног још и практични течај, а који само теорни, одређује наставни план.

Члан 37.

Наставна година у општем курсу почиње 1 октобра и завршава се 30 септембра наредне године, а дели се на теорни и практични течај. Теорни течај траје од 1 октобра до 30 јуна, а практичан од 1 јула до 15 септембра. Од 15 до 30 септембра су накнадни и поновни испити и отсуство питомаца.

Настава у стручном курсу дели се на теорни и практични течај. Теорни течај траје од 1 октобра до 31 маја, а практични од 1 јуна до 30 септембра.

Поред редовног одмора за питомце општег курса од 15 дана, може се одобравати питомцима општег и стручног курса отсуство за време ускршњих празника до 10 дана.

По завршетку стручног курса и по производству у чин потпоручника, питомцима се даје месец дана отсуства, тако да се 1 новембра јаве у својим новим командама.

Члан 38.

Практична стручна обука питомаца изводиће се у духу члана 27.

Управник војне академије подноси благовремено сваке године предлог Главног Ђенералштабу за упућивање питомаца на практичан течај стручног курса. Начелник Главног Ђенералштаба доставља тај предлог са својим мишљењем на решење Министру војске и морнарице.

Настава на практичном течају стручног курса изводи се по плану и програму наставе.

Члан 39.

Предмети који се предају на Нижој школи војне академије групишу се према њиховој важности у три категорије. Ово категорисање предмета врши Министар војске и морнарице, на предлог Начелника Главног Ђенералштаба.

Члан 40.

Оцене успеха питомаца бележе се са бројевима од 1 до 10. Бележење оцена може бити не само целим бројевима, већ и са разломцима (као на пр. 6.75; 7.50; 8.50).

Најмања задовољавајућа оцена из свих предмета је 6.

За рад из практичних предмета и вежбања, поред оцене о постигнутом успеху, цени се код сваког питомца још и његова схватљивост, разумевање, брзина и умешност у раду, па се из свега

тога изводи закључак не само о његовој спреми, него и о употребљивости за његов будући рад.

Оцену из владања и понашања даваће оделењске старешине на крају сваке школске године. Ова се оцена даје описно, а садржи верну слику дотичног питомца у погледу његовог карактера, понашања и владања. На крају школовања у Академији сваком се питомцу даје оцена по пропису за официре.

Члан 41.

У току наставе наставници врше усмена или писмена пропитивања и прегледе практичних радова питомаца из свих предмета.

Оцене које се на овим пропитивањима устале служе као оријентација за давање годишње оцене на испиту.

Члан 42.

На крају теорног течаја питомци полажу испит из свих теорних предмета пред комисијама, које одређује Управник војне академије.

У састав ових комисија улазе два члана, испитујући и претседавајући.

Сви питомци дужни су полагати испит у одређено време, сем случаја из чл. 47 ове Уредбе.

Испитивање је усмено или писмено, што одређује Академски савет.

Средња испитна оцена чланова испитне комисије означава успех показан на испиту.

Из практичних предмета: стројних егзерцирних правила, јахања, борења, гимнастике и т. д. испит се не полаже, већ се успех цени једино по практичном раду дотичног питомца у току извођења наставе.

Члан 43.

Оцењивање задатака и радова на практичном течају врше наставници који изводе практичну наставу, и то сваки задатак и рад посебно. Оцена из дотичног предмета на практичном течају има важности као и оцена на годишњем испиту.

Оцењивање из предмета правилских знања и практичне наставе врши се такође из сваког предмета засебно.

Члан 44.

За оне предмете, који поред теорног имају и практичан течај, годишња је оцена у практичном течају засебна, т. ј. одвојена од годишње оцене истог предмета у теорном течају.

Члан 45.

Питомци општег курса који не буду оцењени на практичном течају само услед болести сматрају се да нису дотичну годину завршили и преводе се у следећу млађу класу.

Члан 46.

Питомац општег курса, који на теорном испиту или на практичном течају добије незадовољавајуће оцене из три предмета ма које категорије, или из два предмета на теорном испиту и једног на практичном течају, или из једног предмета на теорном испиту и два предмета на практичном течају, отпушта се из школе и даље се са њим поступа по чл. 56.

Питомац стручног курса, који на теорном испиту или практичном течају добије незадовољавајуће оцене из два предмета ма које категорије, или из једног предмета на теорном испиту и једног предмета на практичном течају, отпушта се из школе и даље се са њим поступа такође по члану 56.

Питомац општег курса, који на теорном испиту и практичном течају добије незадовољавајућу оцену из једног или два предмета, дужан је да понови испит из тог једног или та два предмета пре почетка нове школске године.

Питомац стручног курса, који на теорном испиту или на практичном течају добије незадовољавајућу оцену из једног предмета, дужан је да понови испит из тог предмета пре свршетка практичног течаја.

На поновном испиту извлачи се само једно питање, а као највећа оцена може се добити само најмања задовољавајућа. Ако на овом поновном испиту питомац добије незадовољавајућу оцену ма из ког предмета, сматра се да испит није положио и отпушта се из школе и упућује у труп, као што је предвиђено чланом 56.

Члан 47.

Питомац који из оправданих разлога не би могао полагати испите на крају теорног течаја, може исте полагати накнадно до почетка нове школске године. При полагању ових, као и поновних испита, за састав комисије, оцењивање и остало, важе исте одредбе као и за полагање редовних испита, с тим, да се поновни испит из предмета, из којих је питомац пао на накнадном испиту, полаже најдаље у року за 15 дана од почетка наставне године.

Члан 48.

Годишњи збир успеха добија се, када се оцене помноже и то: из предмета I категорије са коефицијентом 4; из предмета II категорије са коефицијентом 3; а III категорије са коефицијентом 2.

Величина збира годишњих оцена из свих предмета на крају школске године одређује успех школовања и ранг питомаца за ту школску годину; а укупан збир оцена из свих трију година одређује општи успех и ранг на завршетку Ниже школе војне академије.

Школски успех у једном и другом случају рачуна се да је: а) одличан, ако питомац има најмање 9/10 од максималног збира; б) врло добар, ако питомац има најмање 8/10 од максималног збира; и в) добар, ако питомац има испод 8/10 од максималног збира.

Кад два или више питомаца имају једнаке збирове, ранг им се рачуна према збиру оцена из предмета старије категорије.

За I годину ранг питомаца одређује се по чл. 35.

Члан 49.

По завршетку II године Ниже школе војне академије врши се подела питомаца на родове војске:

а) Према потреби попуне појединих родова војске, што одређује Министар војске и морнарице на предлог Начелника Главног Ђенералштаба.

б) Према показаном успеху, тако да у сваком роду војске буде сразмеран број са одличним, врло добрим и добрим успехом.

в) По изјављеној жељи, карактерним, интелектуалним и физичким особинама, а све ово са обзиром и на њихов ранг.

Сваки питомац изјављује жељу за род војске, а класни старешина пројектује поделу питомаца са обзиром на горње услове и са потребном мотивацијом. На основи овога Управник доноси одлуку, а потом врши и дефинитивну поделу питомаца својом наредбом.

IV — Дужности и права питомаца.

Члан 50.

Кандидати који испуне услове из чл. 33 и буду примљени за питомце у духу чл. 35 ове Уредбе сматрају се као питомци Војне академије од онога дана, када им се пријем саопшти. Од тога дана ни један не може својевољно изаћи из школе, а са даном доласка у завод подлеже свима заводским прописима.

У случају недоласка овако примљених кандидата у Војну академију, дужни су њихови родитељи, односно стараоци, да надокнаде држави дотле учињене издатке у смислу одредбе чл. 33 ове Уредбе и сходно својој датој обавези.

Од дана ступања у Нижу школу војне академије питомци постају војници сталног кадра. Као такви, они полажу заклетву на верност Краљу и Отаџбини и подлеже свима војним законима и прописима.

Примљени питомци не могу настављати даље студије на универзитету ни као ванредни слушаоци.

V — Отпуштање питомаца из школе.

Члан 51.

Питомац који непрекидно болује више од три месеца у току једне наставне године, или који у току једне наставне године проведе као болестан у више махова више од 5 месеци, отпушта се из школе као телесно неспособан. Ако се отпуштени питомац II године успособи до почетка следеће школске године, може се, по изјављеној жељи, понова примити у II годину Ниже школе војне академије.

Питомац стручног курса отпушта се само у том случају, ако постане неспособан за било какву војну службу, која одговара чину официра, што утврђује лекарска комисија. У случају да је оболели питомац постао неспособан само за трупну службу, он се неће упућивати на практичан течај, а положени теорни испит сматра му се као завршена. Нижа школа војне академије и положени испит за чин потпоручника, но стим, да се одмах по унапређењу окатегорише за канцелариске и административне послове. Предлог за ово подноси Управник једновременно са предлогом за унапређење.

Време до унапређења провешће на административној служби у Војној академији.

У боловање питомаца рачуна се: боловање у болници, код куће, у санаторијуму и амбуланти.

Решење о отпусту доноси Министар војске и морнарице на предлог Управника војне академије. Отпуштеним питомцима проведено време у Војној академији рачуна се у рок службе у сталном кадру.

Члан 52.

Питомац, код кога се по свима знацима јасно утврди немарност и рђава воља за науку у току наставне године, отпушта се одмах из школе. Решење по овоме доноси Министар војске и морнарице на предлог Управника војне академије, а по саслушању Академског савета.

Са овако отпуштеним питомцима поступа се по чл. 56 ове Уредбе.

Члан 53.

Питомац који је рђавог владања и рђавих карактерних особина, без изгледа на поправку, отпушта се из школе. Решење о отпусту доноси Министар војске и морнарице на предлог Управника војне академије, а по саслушању Академског савета.

Са овако отпуштеним питомцем поступа се по чл. 56 ове Уредбе.

Члан 54.

Питомац, који учини кривицу из Војног кривичног или Кривичног законика, када му се кривица иследи, преводи се у трупу

где му се суди. Ако га суд пусти испод суђења или га ослободи као невиног, може се вратити у школу, и то по решењу Академског савета, у исту или млађу класу, обзиром на време проведено изван школе.

Ако такав питомац буде судски осуђен или ослобођен услед недостатка довољних доказа, за њега важи одредба члана 53 ове Уредбе у вези са одговарајућим одредбама Војног кривичног и Кривичног законика и Закона о устројству војске и морнарице.

Члан 55.

Питомци отпуштени из Ниже школе војне академије због неуспеха у настави и упућени у трупу по члану 56 ове Уредбе, имају, по испуњењу законских услова, право у трупи на унапређење и останак на даљим роковима.

Отпуштени питомац због рђавог владања, рђавих карактерних особина и они стављени под суд за прљава дела, немају та права и отпуштају се из кадра кад отслужи предвиђену обавезу по члану 56. ове Уредбе.

Члан 56.

Отпуштени питомац општег курса упућује се у трупу (пешадију) и то: онај питомац, који је провео у школи мање од 18 месеци — на дослужење рока до 18 месеци и да отслужи још 6 месеци, а онај питомац, који је провео у школи 18 месеци или више — да отслужи до 30 месеци.

Отпуштени питомац стручног курса упућује се у трупу у одговарајући род војске да дослужи до 42 месеца.

Отпуштени питомац стручног курса, који је упућен у трупу због добијене незадовољавајуће оценое на поновном испиту само из једног предмета, позива се у току наредне године у Војну академију још једном на испит из тог предмета, ако у току године у трупи буде оцењен као врло добар стројеви подофицир и његове претпостављене старешине даду повољно мишљење о њему. Ако овога пута добије на испиту задовољавајућу оценоу из овог предмета, сматра се да је свршио Нижу школу војне академије и производи се у чин потпоручника дотичног рода војске са следећом класом питомаца, и то на зачељу исте. А ако и на овом поновном испиту добије незадовољавајућу оценоу, враћа се у трупу у којој остаје према другом ставу овога члана.

Отпуштени питомац стручног курса, који је упућен у трупу због добијене незадовољавајуће оценое на теорном испиту или практичном течају из два предмета, позива се у току наредне године у Војну академију још једном на испит из та два предмета, као и из предмета које није полагао, ако у току године буде у трупи оцењен

као врло добар стројеви подофицир и његове претпостављене старешине даду повољно мишљење о њему. Ако овога пута добије на испиту задовољавајућу оцену из свију предмета, сматра се да је свршио Нижу школу војне академије и производи се у чин потпоручника дотичног рода војске са следећом класом питомаца, и то на зачељу исте. Ако и на овом поновном испиту добије незадовољавајућу оцену ма из једног предмета, враћа се у труп у којој остаје према другом ставу овога члана.

VI — Унапређење питомаца.

Члан 57.

Унапређење питомаца врши се на овај начин:

1. — У чин каплара после 6 месеци од дана ступања у Војну академију, са рангом који су добили приликом ступања у Војну академију;

2. — У чин поднаредника по свршеном практичном течају I године и са рангом према показаном успеху на крају I године; и

3. — У чин наредника, по свршеном практичном течају II године и са рангом према показаном успеху на крају II године.

Унапређење у ове чинове врши Управник Војне академије на предлог класних старешина.

Ранг питомаца према показаном успеху одређује комисија коју образују: помоћник Управника за Нижу школу и класни старешина са оделењским старешинама дотичне класе, за сваку класу понаособ. Овако одређени ранг утврђује својом наредбом Управник Војне академије.

Члан 58.

По свршеној Нижој школи војне академије питомци се производе Краљевим Указом у чин активног потпоручника рода војске, за који су свршили стручни курс, и то са рангом који им се одређује по одредбама последњег става чл. 57 ове Уредбе.

Члан 59.

Питомци који сврше Нижу школу војне академије добијају школску сведоцбу, чији облик прописује Министар војске и морнарице.

Члан 60.

Свршени питомци Ниже школе војне академије обавезни су, да као официри служе 6 година. Ако би који желео да раније остави државну службу, ово може учинити само према одредбама Закона о устројству војске и морнарице, но с тим, да исплати

држави све трошкове, који су на њега учињени у Нижој школи војне академије, и то сразмерно прослуженом времену у официрској служби.

У трошкове, које овакав официр има да надокнади држави рачуна се: 1) плата коју је као питамац примао; 2) одело; 3) храна; 4) школске потребе; и 5) остала државна спрема коју је имао на руковању и употреби.

Овакав официр дужан је да поменуте трошкове надокнади држави пре него што му се уважи оставка.

VII — Издржавање питомаца.

Члан 61.

Питомци Ниже школе Војне академије добијају од државе, у границама одређеним законом, буџетом и осталим прописима:

1. — Плату; 2. — Храну; 3. — Одело и спрему; 4. — Стан са огревом и осветљењем; 5. — Бесплатно лечење; и 6. — Потребна школска средства.

Начин снабдевања питомаца, величину obroка и остало одређује Министар војске и морнарице.

Члан 62.

Оболели питамац, коме је према лекарском мишљењу потребно лечење у местима у којима нема војних болница, лечиће се у државним или приватним болницама на рачун Министарства војске и морнарице.

VIII — Кажњавање питомаца.

Члан 63.

Дисциплинске казне питомаца изричу претпостављене старешине и то: оделењски старешина, класни старешина, помоћник Управника академије и Управник војне академије.

А. Врсте казне.

Казне су за питомце:

- а) Скраћени излазак у варош;
- б) Празнични притвор; и
- в) Затвор.

Б. Величина и начин издржавања казне.

1. — Казна скраћеног изласка у варош може бити од 1 до 5 часова. Она се издржава у оне дане када питомци имају слободан излазак у варош.

2. — Казна празничког притвора може бити од 1 до 7 дана. Ова се казна издржава само у празничне дане, када питомци имају излазак у варош, сем државних празника и случајева предвиђених у члану 61 Уредбе о војној дисциплини. Кажњени овом казном немају слободно кретање у заводу, већ проводе време по учионицама.

3. — Казна затвора може бити од 1 до 30 дана. Ова се казна издржава по II ставу члана 16. Уредбе о војној дисциплини, али у Војној академији и стим, да кажњени питомци посећују предавања.

За невојне иступе питомци ће се кажњавати казнама предвиђеним овом Уредбом за војне иступе.

В. Надлежност дисциплинског кажњавања.

Претпостављене старешине имају право и власт дисциплинског кажњавања у границама означеним у следећем прегледу, у коме обележени бројеви означавају максимум казне коју они могу изрећи:

ПРЕГЛЕД ДИСЦИПЛИНСКОГ КАЖЊАВАЊА:

Дисциплинске казне за питомце Ниже школе војне академије	Право кажњавања има претпостављени на положају:			
	Одељењског старешине	Класног старешине	Помоћника Управника	Управника Војне академије
Скраћени излазак у варош	5 часова	5 часова	5 часова	5 часова
Празнички притвор	2 дана	4 дана	7 дана	7 дана
Затвор	—	—	15 дана	30 дана

Г. Последице дисциплинских казни.

Питомац, који је већ једном кажњен од стране Управника војне академије са 30 дана затвора, па је понова предложен за исту врсту казне и буде кажњен са још 30 дана затвора, отпустиће се одмах из Ниже школе војне академије на основи члана 53 ове уредбе и са њиме ће се даље поступати по осталим одредбама поменутог члана.

Овако ће се исто поступати и са оним питомцем, који у току једне наставне године буде кажњен затвором у више махова укупно са више од 60 дана.

Д. Поправне мере.

За омање грешке у служби и на вежбањима могу претпостављени према питомцима употребљавати као казну и поправне мере, и то: опомену, укор, прекоредну службу, појединачну смотру оружја и спреме.

Ђ. Опште одредбе.

1. — Остале одредбе Уредбе о војној дисциплини у колико нису измењене овим чланом Уредбе, примењиваће се и на питомце.

2. — Управник војне академије издаће Упут за издржавање казни.

ТРЕЋИ ДЕО

ВИША ШКОЛА ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ

I — Задатак и подела школе.

Члан 64.

Виша школа војне академије је виши војно-научни завод за активне официре родова војске.

У Вишој школи млађи официри добивају више војно-научно образовање и основе из потребних знања за више командовање.

Члан 65.

Виша школа војне академије траје две наставне године. Свака наставна година траје 12 месеци, од којих су 9 месеци за теорно-апликациону наставу, а три месеца за практични течај.

Члан 66.

Слушаоци Више школе, који једне године ступе у ову, образују једну класу, која носи редни број рачунајући од постанка Више школе војне академије.

II — Ступање на Вишу школу.

Члан 67.

Број слушаца Више школе који ће се примити у дотичној години одређује својим решењем Министар војске и морнарице, на

основи предлога Управника Војне академије и мишљења Начелника Главног Ђенералштаба. На основи тога решења, Управник војне академије објављује (благовремено конкурс, са условима за пријем.

Услови за пријем официра на Вишу школу су следећи:

1. — Да су најмање у петој години официрске службе; да су провели у трупи најмање 4 године; да су у служби оцењени као врло добри официри и да имају за две последње године препоручљиве оцене; да нису судски кажњавани нити стављени под редовну истрагу или под суд.

2. — Да су физички потпуно здрави и способни за службу у строју и да су издржљиви;

3. — Да су у чину закључно од поручника до капетана I класе;

4. — Да нису старији од 32 године;

5. — Да су им материјалне прилике сређене; и

6. — Да положи пријемни испит.

Члан 68.

Официри који желе да конкуришу за Вишу школу војне академије подносе надлежним путем рапорт Управнику тако, да рапорти са свима подацима буду у Војној академији најдаље до оног дана, када је то у конкурс назначено. Рапорти који доцније стигну кривицом кандидата неће се узимати у поступак.

Уз овај рапорт они прилажу крштеницу и документа о свршеним војним школама.

Све претпостављене старешине при спроводу рапорта за пријем за Вишу школу војне академије дужне су да даду своје мишљење о томе: да ли дотичног официра, обзиром на његове моралне и карактерне особине, интелектуалне квалификације, вршење службе и владање и понашање у служби и ван ове, као и материјалне прилике, треба уврстити у ред кандидата или не.

Уз рапорт кандидата претпостављене старешине шаљу препис оцена за последње две године, податке за оцену за годину у којој се кандидат јавља за пријем у Вишу школу војне академије и оригинални картон личних и службених података.

Поред тога, претпостављене старешине кандидата дужне су да доставе Управи војне академије и све промене у оценама кандидата у погледу њиховог вршења службе, владања, боловања и казни, ако би таквих било после поднесене пријаве за конкурс, те да се и ови подаци имају у виду при избору кандидата. Ови подаци треба да буду у Управи војне академије најдаље до на 10 дана пре почетка пријемног испита.

Члан 69.

Према прикупљеним подацима по члану 68, избор кандидата врши комисија састављена од Управника и оба помоћника. Ако је

који од ових чланова комисије спречен да присуствује седници за избор кандидата, Управник ће место њега одредити једног члана Академског савета — Ђенерала или вишег официра.

Оним кандидатима, који не испуњавају услове, враћају се документа надлежним путем. Кандидати, којима нису враћена документа, имају да предстану Управи војне академије у време које је конкурсом предвиђено, ради лекарског прегледа и полагања пријемног испита.

Члан 70.

Кандидати, који испуњавају услове из члана 67 и 68, подвргавају се лекарско-комисиском прегледу у смислу члана 34 ове Уредбе, у циљу утврђивања физичке способности. Они, који се на прегледу нађу за способне, полажу пријемни испит; они који су нађени као физички неспособни враћају се у команду, а њихова документа шаљу се надлежним путем.

Противу одлуке пријемне лекарске комисије нема места жалби.

Члан 71.

На који се начин (писмено или усмено) и из којих предмета полаже пријемни испит, прописује план и програм наставе за Вишу школу, а то се објављује и у конкурс.

Члан 72.

Оцењивање успеха на пријемном испиту врши се по одредбама члана 80 ове Уредбе, с тим, да испитну комисију сачињавају: Управник, Помоћник за Вишу школу и један од наставника дотичног предмета, који је у исто време и испитивач.

Средња испитна оцена чланова комисије означава успех показан на испиту.

Кандидат, који добије незадовољавајућу оцену ма из кога предмета на пријемном испиту, сматра се да испит није положио. Њему се обуставља даље полагање испита и он се враћа у команду, а документа му се шаљу надлежним путем. Против одлуке испитне комисије нема места жалби.

Официр, који три пута падне на пријемном испиту за Вишу школу, губи право на даље конкурисање.

Члан 73.

Официрима, који успешно положи пријемни испит, одређује се ранг за ступање у Вишу школу. Ранг се рачуна према показаном успеху на испиту, сходно члану 80 ове Уредбе. Код једнаких збиорова, о рангу одлучује величина збира оцена из предмета I категорије; у случају да су и ови зборови једнаки, одлучује величина збира оцена из предмета II категорије.

Према овоме рангу, право на ступање у Вишу школу имају они кандидати, који су у рангу до броја објављеног конкурсом за пријем у Вишу школу.

Кандидати преко овога потребног броја имају право, ако желе, да прве наредне године конкуришу за Вишу школу без испита, али са оценама добивеним у прошлој години, ако и тада испуњавају остале услове из члана 67 и 68 ове Уредбе.

Члан 74.

Кандидати за Вишу школу војне академије, приликом свога доласка на лекарски преглед и полагање пријемног испита, немају од државе никакве накнаде за долазак и за повратак, као ни за време бављења ради полагања пријемног испита. Но ово време им се не рачуна у осуство.

Примљени кандидати за слушаоце, за свој долазак приликом ступања у школу, имају све законске накнаде за сеобу.

III — Настава у школи.

Члан 75.

Настава у Вишој школи има за циљ:

1. — Да слушаоци добију више војно-научно образовање и основе потребних знања за више командовање, да развијају моћ правилног и самосталног размишљања о рату и ратној вештини и да се преко разних генерација слушалаца створи и распростире јединство научне доктрине у војсци.

2. — Да се официри — слушаоци — васпитавају у духу највише оданости своје позиву, да се васпитавају и успособе за највећа пожртвовања и напрезања, као и за највећу марљивост и тачност у вршењу додељених им послова.

3. — Да се негују и ојачају светле особине карактера: највиша оданост Краљу и Отаџбини, неустрашивост од личне одговорности и способност за иницијативу и самостално делање.

Члан 76.

Настава се у Вишој школи изводи теорно и практично, а метод наставе је примењен.

Ако се у једну класу прими више од 40 слушалаца онда се она према потреби и могућности може делити на одељења.

Одлуку о деоби на одељења доноси Министар војске и морнарице, на основи предлога Управника Војне академије и мишљења Начелника Главног Ђенералштаба.

Који се предмети и знања и како изучавају, прописује Министар војске и морнарице наставним планом и програмом, у смислу одредбе члана 36 ове Уредбе.

Члан 77.

Слушаоци Више школе војне академије изучавају теорне предмете у циљу стицања темељне теорне војно-научне спреме, и то апликационом методом где год је то могућно, решавајући писмено и усмено задатке и израђујући писмене темате.

Члан 78.

За време практичног течаја, слушаоци врше Ђенералштабно путовање са решавањем задатака, у којима примењују добивена знања у току теорних течајева из: стратегије, Ђенералштабне службе, тактике, фортификације, снабдевања трупа, премеравања и крокирања. При решавању ових задатака, нарочита се пажња обраћа на правилност и брзину процењивања ситуације, на брзу и тачну оријентацију на земљишту, на брзо и правилно доношење одлуке и на тачну, правилну и брзу израду потребних заповести, наређења и извештаја, а под околностима које су сличне ратним. Поред тога обраћа се пажња на окретност, физичку издржљивост и на способност слушалаца у јахању и савлађивању препрека на земљишту.

Тако исто, за време практичног течаја слушаоци ће се упознати са службом у трупи, и то у другим родовима војске, и са радом у ваздухопловству, а вршећи и путовања у циљу обиласка знаменитих војишта из наших ратова.

Члан 79.

У току наставе наставници врше усмена или писмена пропитивања. Оцене дате овом приликом служе наставницима за оријентацију приликом давања оцена на годишњем испиту.

На крају теорног течаја слушаоци полажу испите из свих предмета пред комисијама, које одређује Управник војне академије. Састав комисије је од два члана и то: председавајући и испитивач. Испитивање је усмено или писмено, што одређује Академски савет. Средња испитна оцена чланова комисије означава успех показан на испиту.

Код предмета који се изучавају чисто апликаторно, у виду решавања практичних задатака, узимаће се у обзир и оцена из задатака решених преко године у присуству и под контролом наставника, на тај начин, што ће се средња оцена из тих задатака сабрати са оценом из испитног задатка, па збир поделити са два. Оцена која се на тај начин добије дефинитивна је оцена из дотичног предмета.

За оне предмете, који поред теорног имају и практичан течај, оцена је на практичном течају засебна и она нема везе са оценом тога предмета из теорног течаја.

Члан 80.

Оцене успеха слушаалаца бележе се са бројевима од 1—10. Бележење оцена може бити не само са целим бројевима, већ и са разломцима (као на пр. 6.75; 7.50; 8.25).

Најмања задовољавајућа оцена из свих предмета је 6.

Годишњи успех добија се када се оцене добивене на испиту односно на практичним радовима помноже, и то: из предмета I категорије са коефицијентом 4; II категорије са коефицијентом 3, а III категорије са коефицијентом 2.

Величина збира годишњих оцена на крају школске године одређује успех школовања и ранг по успеху на школи; а укупан збир за обадве школске године одређује општи успех и ранг по свршеној Вишој школи војне академије. Код једнаких збирова о рангу одлучује величина збира оцена из предмета I категорије. Но ако се и ту појаве једнаки зборови, онда о рангу решава величина збира из предмета II категорије. Школски успех рачуна се да је: а) одличан, ако слушаалац има најмање 9/10 од максималног збира; б) врло добар, ако слушаалац има најмање 8/10 од максималног збира; и в) добар, ако слушаалац има испод 8/10 од максималног збира.

IV — Права и припадности слушаалаца.

Члан 81.

Слушаоци Више школе војне академије, који са успехом сврше школу, добијају диплому; они имају и право да носе академски знак.

Облик дипломе и академског знака прописује Министар војске и морнарице.

Члан 82.

Слушаоци Више школе, који са успехом сврше ову школу, имају доцније право да конкуришу за ступање на припрему у Главни Ђенералштаб, кад испуне и остале услове који се траже према објављеном конкурс.

Члан 83.

Од дана ступања у Вишу школу, па до дана разрешења из ове, слушаоци су на служби и на припадностима при Управи војне академије.

Члан 84.

За време школовања слушаоци добијају бесплатно на употребу школске предмете и уџбенике од Управе војне академије.

Из академске библиотеке слушаоци се могу служити потребним књигама и списима, с тим, да су дужни по употреби вратити их библиотеци у исправном стању.

Материјал за писање и цртање и остале потребе слушаоци набављају о свом трошку.

V — Отпуштање слушаалаца.

Члан 85.

Слушаоци Више школе отпуштају се:

1. — Због рђавог владања и рђавих карактерних особина;
2. — Због неуредног похађања школе и немарљивости у израђивању задатака и практичних радова;
3. — Због слабог успеха, ако на годишњем испиту падне из једног предмета, или ако на Ђенералштабном путовању, односно из других радова на практичном течају, добију незадовољавајућу оцену.
4. — Ако у току наставне године болују непрекидно дуже од три месеца или у више махова дуже од 4 месеца;
5. — Ако буду стављени под суд или под истрагу; и
6. — По сопственој жељи.

Одлуку о отпуштању са Више школе доноси Министар војске и морнарице, на предлог Управника војне академије. За случајеве предвиђене у тачкама 1 и 2 предлог за отпуст подноси Управник по саслушању Академског савета.

Члан 86.

1. — Официр, отпуштен са Више школе због болести, може наставити школовање идуће школске године, и то у години Више школе са које је изашао, ако и надаље испуњава опште услове за ступање на Вишу школу. Ово исто важи и за офицере, који би са Више школе Војне академије били отпуштени због тога што су стављени под суд или истрагу, па доцније буду ослобођени као невини.

Решење за повратак у школу, у оба случаја, доноси Министар војске и морнарице, на предлог Управника војне академије, а по саслушању Академског савета.

2. — Официр, који је отпуштен са Више школе због неуспеха, рђавог владања и рђавих карактерних особина, неуредног похађања школе, немарног рада у школи, као и по сопственој жељи, губи право за увек на поновно ступање у ову школу и на конкурсање.

Прелазна наређења.

Члан 87.

Питомци Ниже и слушаоци Више школе војне академије почеће се примати по овој Уредби од 1934 године.

Члан 88.

Ова Уредба ступа на снагу од дана обнародовања у Службеном војном листу, када престају важити Уредбе ББр. 26423 од 30 јула 1927 и ББр. 2480 од 5 фебруара 1930 године.

ББр. 22643.

3. новембра 1933. год.

Београд.

Министар Војске и Морнарице,
Армиски Генерал,

Драг. Ж. Стојановић, с. р.

Александар, с. р.

МИНИСТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

ББр. 1455.

26. фебруара 1934.

Београд.

На предлог Начелника Главног Генералштаба, а на основи чл. 31 — 49, 70 и 72 Уредбе о Војној академији прописујем ово —

ПРАВИЛО

0

ПРИЈЕМУ, НАСТАВИ И ОЦЕЊИВАЊУ ПИТОМАЦА НИЖЕ ШКОЛЕ И СЛУШАЛАЦА ВИШЕ ШКОЛЕ ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ

I — НИЖА ШКОЛА.

1. — Конкурс.

Члан 1.

Конкурс за пријем питомаца у Нижу школу војне академије објављује се месеца маја сваке године, преко Службеног војног листа, Службених новина и преко већих дневних листова у земљи.

Поред услова из чл. 33 Уредбе о војној академији, у курсу се излаже:

1. — број питомаца који ће се примити;
2. — до кога ће се времена примати пријаве у Управи војне академије;
3. — која документа треба поднети уз молбу;
4. — на који начин доставити пријаву са документима Управи војне академије; и
5. — време када кандидати треба да се јаве Управи војне академије ради лекарског прегледа.

Члан 2.

Све пријаве кандидата са документима уводе се у нарочити списак, пошто се претходно заведу у деловодни протокол Управе војне академије. Потом се предају комисији за преглед пријава и

докумената, коју чине: Помоћник управника војне академије за нижу школу, начелник ађутантуре и 2 стална војна професора — виша официра, од којих један члан Академског савета, кога одреди Управник војне академије. Комисија је дужна да благовремено прегледа све пријаве и документа те да констатује, да ли она одговарају условима објављеним у конкурс за пријем питомаца.

Године старости доказују се крштеницом (крсним листом).

Школске квалификације доказују се школском сведоцбom у оригиналу.

Комисија за преглед пријава и докумената ставља код имена кандидата са неисправним документима, а у нарочиту рубрику, све своје примедбе због чега се дотични одбија са конкурса. Решење по овоме доноси Управник војне академије.

Управа војне академије враћа пријаве и документа одбијеним од пријема за конкурс, преко надлежних управних власти.

Ако се кандидат одбија само због непотпуних докумената, може се тражити да приложи нова документа, кад се за то има времена.

Члан 3.

Исправна документа која одговарају условима конкурса задржавају се у Управи војне академије, а кандидати чија документа не буду враћена јавиће се Управнику војне академије онога дана, који је конкурсom означен за лекарски преглед.

2. — Лекарски преглед.

Члан 4.

Пријемна лекарска комисија, одређена по чл. 34 Уредбе о војној академији, врши преглед пријављених кандидата у Главној војној болници. Она прегледа кандидате поступно по партијама, а у дане одређене по претходном споразуму са Управником војне академије. Резултат прегледа кандидата комисија у току прегледа уводи у њихов лист, састављен по утврђеној шеми и потписује га.

3. — Поступак са кандидатима који су испунили услове за пријем у Нижу школу војне академије.

Члан 5.

1. — Ранг кандидата који су на лекарском прегледу оцењени као способни одређује се према успеху у сведоцбама о положеном вишем течајном испиту. Ранг одређује комисија састављена по чл. 2 овог правила. Пошто је комисија одредила ранг, Управник војне академије поступа даље по другом ставу чл. 35 Уредбе о војној академији.

2. — Кандидатима који буду изабрани, саопштава се да су примљени за питомце и узима им се одмах мера за одело, рубље и обућу. Када се овај посао заврши, изабрани кандидати се пуштају својим кућама до времена ступања у Војну академију, и том приликом саопштава им се када треба да дођу у школу и шта од ствари треба да понесу.

3. — Сва документа примљених кандидата задржавају се у архиви Управе војне академије до свршетка њиховог школовања, када им се враћају школске сведоцбе и крштенице, а остала остају ту као документа трајне вредности.

4. — Ступање питомаца у Нижу школу војне академије.

Члан 6.

Примљени кандидати ступају као питомци у Нижу школу војне академије редовно 1 октобра.

Примљени кандидати могу ступити најкасније до 31 октобра, ако своје закашњење оправдају. Кандидат који се не јави до 31 октобра, не прима се за питомаца. Списак кандидата, који нису у одређеном року дошли, доставља Управник најдаље до 10 новембра Министру војске и морнарице, те да се избришу из списка питомаца.

5. — Настава.

Члан 7.

Наставна година почиње редовно 1 октобра а свршава се 30 септембра наредне године. Она се дели на течајеве према чл. 37 Уредбе о војној академији.

Члан 8.

На основи општег наставног плана, који прописује Главни Ђенералштаб, Академски савет војне академије разрађује детаљан план и програм, тако да се подробно види: цео наставни материјал, који се има изучавати, посебно за сваку наставну годину, као и за сваки стручни курс и то за сваки предмет (знање—вештину) засебно. Из детаљног плана има тачно да се види, колико се времена додељује за теорно, а колико за практично изучавање појединих предмета.

При састављању детаљног наставног плана, а нарочито при састављању детаљних програма, има се пазити, да се у разним предметима излишно не третира исто наставно градиво.

Овакав састављен детаљан наставни план и програм Управник војне академије предлаже Министру војске и морнарице на одобрење преко Начелника Главног Ђенералштаба сходно чл. 36 Уредбе о војној академији.

Члан 9.

На основи детаљног наставног плана и програма, Управник војне академије прописује распоред часова за све наставне године Ниже школе. Приликом израде овог распореда тежити, да се код питомаца у току наставе одржи здравље, свежина духа и тела, због чега изучавање теорних предмета комбиновати што више са практичним вежбањима. Начелно у исти дан не давати више из једног предмета од 3 часа, сем код практичних радова.

6. — Начела за извођење наставе у школи.

Члан 10.

Помоћник управника за нижу школу има главни задатак, да утиче на постизање што бољих резултата из наставе.

Он у том смислу прати успех и утицај наставе код питомаца, проверава у овом погледу стање код њих и благовремено чини потребне предлоге Управнику војне академије у циљу постизања што бољих резултата у моралном, физичком и знанственом напредовању питомаца. Што чешћим обиласцима уверава се да се предавања по начину изводе у духу педагошких начела и у том погледу даје по потреби наставницима упутства.

Члан 11.

Оцењивање успеха питомаца у настави, како у току теорног тако и практичног течаја и на годишњем испиту, врши се у смислу чл.: 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 и 48 Уредбе о војној академији.

У току извођења наставе, наставници непрекидно проверавају успех наставе код питомаца и воде спискове њихових оцена. О слабом успеху питомаца они извештавају Управника војне академије, бележећи ово у нарочиту књигу која ради тога постоји за свако одељење у класи и том приликом дају своја мишљења о узроку слабог успеха и о предузетим мерама да се он поправи. У књигу се уписује и бројно незадовољавајућа оцена, коју је питомац добио.

7. — Годишњи испит.

Члан 12.

1. — Годишњи испит обавезан је за све питомце из свих предмета који се изучавају, сем за оне питомце из чл. 51 став други Уредбе о војној академији, који полажу само теорни испит.

2. — Годишњи се испити полажу у теорном течају код I и II године редовно у месецу мају и јуну, а код III године у месецу мају. Они треба да буду завршени у III години до 31 маја, а у I и

II години до 30 јуна. Због полагања годишњих испита, предавања се имају завршити у I и II години до половине месеца маја, а код III године до 1 маја.

Но ако би који од наставника био службеним послом заузет, у времену полагања испита, може Управник војне академије наредити, да се из дотичног предмета одржи годишњи испит и пре испитног времена а највише на 30 дана раније. У том случају Управник одређује за које време престају предавања код дотичног одељења ради полагања испита.

3. — Распоред годишњих испита прописује Управник војне академије. Овај се распоред објављује најдаље на 10 дана пре почетка полагања испита.

4. — На годишњем испиту испитивање је из теорних предмета усмено, по извученим питањима. Ова питања морају да обухвате у главном цео предмет по детаљном програму.

Свако питање састављено је из по три потпитања, која треба да су из разних делова предмета. Важнија се потпитања могу понављати у неколико разних питања, комбинована са другим потпитањима.

Из страних језика, у питању се означава текст из уџбеника за превод, и још један превод са српско-хрватског на дотични страни језик.

Писмени испит не може трајати дуже од 5 часова нити се испитивање било писмено, било усмено, сме вршити пре 7 и после 19 часова.

Испитивање треба вршити тако, да питомци одговарањем могу да покажу стварно и дубље разумевање суштине изученог предмета.

Питања се исписују на нарочитим листићима, исте величине и истог облика, без икаквих приметних ознака на полеђини.

Број питања-листића раван је броју питомаца који дотичног дана полажу испит више $\frac{1}{4}$ од овог броја.

За испит из решавања задатака тактичких и фортификациских испитна комисија саставља три задатка и доставља их Управнику војне академије. Управник бира од њих један и враћа га комисији, која га даје питомцима на израду одређеног дана за полагање испита из дотичног предмета.

Пре испита питомцима се саопштавају само потпитања. Комбинацију потпитања у питања врши наставник-испитивач пре испита. Ова комбинација не сме бити позната питомцима. Ако се испит из једног предмета, а код једног одељења, полаже у две партије (тј. у два дана) онда је комбинација потпитања у питања различита за оба дана полагања.

На дан испита сва се питања разастру на сто испитне комисије, да их одатле питомци извлаче.

5. — На испиту питомац прозива члан испитне комисије који претседава. Прозвани питамац извучи руком само један листић-питање, а потом га члан који претседава парафира, да се оно обележи као извучено и враћа га питомцу ради студирања.

Првом прозваном питомцу даје се око 10 минута времена за студирање питања и евентуалног скицирања одговора. Други прозвани питамац, као и остали који се за овим прозивају, студирају док претходни говори своје питање.

6. — При студирању извученог питања питамац се не може служити ни предметом, нити каквим прибелешкама. Скицама, сликама, моделима, инструментима и томе подобно, може се питамац служити по претходном одобрењу и прегледу од стране наставника-испитивача.

7. — Испитивање се врши по реду прозивања. Питамац, који је на реду да говори, најпре преда испитивачу своје питање — листић, на потом почиње да говори.

Прозивање врши претседник по своме нахођењу, с тим да се оно не врши по реду.

8. — Испитивање једног питомца на усменом испиту може трајати најдуже 15 минута.

9. — Ако питамац на извучено питање не буде дао задовољавајући одговор, — што му комисија одмах саопштава — он ће по свршетку полагања испита тога дана извучити друго питање. Ако на ово друго питање одговори задовољавајуће, он је испит положио; у противном, сматра се, да је на испиту пао. На овом другом питању, ако питамац да задовољавајући одговор, не може добити већу оцену од најмање задовољавајуће.

10. — Ако питамац из практичних предмета у теорном течају, које цене наставници по чл. 42 Уредбе, добије незадовољавајућу оцену, онда ће такав питамац бити испитан од стране комисије, коју одређује Управник војне академије. Ако и тада тај питамац добије незадовољавајућу оцену значи да је пао из дотичног предмета.

11. — Испитне оцене комисија убележава у испитне спискове, чији облик прописује Управник војне академије. Ови се спискови, оверени од испитне комисије, чувају у Управи војне академије као документа трајне вредности. Спискови се достављају одмах по завршеном испиту Управнику војне академије у запечаћеном коверту.

Члан 13.

1. — Испитивање питамаца на практичном течају врши се усмено или се, према природи предмета, оцењује практичан рад питомца.

2. — Решавање задатака из Тактике, Фортификације, Ратне службе и других практичних радова на практичном течају, врши се усмено или писмено.

3. — После сваког завршеног практичног задатка — рада, наставник критички расматра рад питамаца указујући на све непотпуности и погрешке у питамачким задатцима-радовима, а потом даје своје решење.

4. — Оцењивање успеха на практичном течају врши комисија, састављена од руковаоца и једног од његових помоћника, а где помоћника нема у комисију улази класни или одељењски старешина, што ће наредити Управник војне академије.

5. — Поновно оцењивање оних питамаца општега курса, који су на практичном течају добили незадовољавајућу оцену из једног или два предмета, врши се према чл. 46 Уредбе о војној академији по повратку са практичног течаја, а пре почетка нове школске године. За ово поновно оцењивање Управник војне академије одређује другу комисију, у коју улази и наставник дотичног предмета.

6. — Поновно оцењивање оних питамаца стручног курса, који су добили незадовољавајућу оцену само из једнога предмета, било у теорном или практичном течају, има се извршити пре свршетка практичног течаја. За ово поновно оцењивање Управник војне академије одређује време, место и комисију.

Члан 14.

Успех школовања и ранг питамаца одређује се по чл. 48 Уредбе о војној академији.

За одређивање општег успеха и ранга питамаца на завршетку Ниже школе војне академије узима се целокупан збир оцена из све три године.

На крају сваке школске године саопштавају се питомцима: ранг и успех у тој наставној години из свих предмета.

II — ВИША ШКОЛА.

1. — Конкурс.

Члан 15.

Конкурс за пријем слушалаца у Вишу школу војне академије објављује се редовно почетком месеца децембра сваке године, преко Службеног војног листа, а испити почињу у марту наредне године.

У конкурс се излажу услови из чл. 67 Уредбе о војној академији; предмети, који се имају полагати на пријемном испиту и који ће се од њих полагати писмено, а који усмено; програм из ових предмета; рок до кога ће се примати пријаве кандидата; као и време када ће се кандидати јавити Управи војне академије ради лекарског прегледа и полагања пријемног испита.

Члан 16.

Године старости кандидата рачунају се према чл. 14 Закона о устројству војске и морнарице, а доказују се, у случају недостатка крштенице, податцима из оригиналног Картона личних односа.

Члан 17.

Официрима, који у смислу чл. 69 Уредбе о војној академији не буду изабрани за кандидате, Управник враћа пријаве са документима и са кратком мотивацијом одбијања.

Ако кандидат пре јављања Управнику академије ради лекарског прегледа и испита одустане од конкурсана за Вишу школу, дужан је да о томе одмах извести надлежним путем Управу војне академије и онда се не сматра да је такав кандидат на испиту пао.

Кандидат, који одустане у току полагања испита, сматра се да је пао на испиту и од тога дана он је разрешен обавезе према Управи војне академије, те се враћа у своју команду.

2. — Пријемни испит.

Члан 18.

1. — Ред полагања предмета на пријемном испиту прописује Управник војне академије. Најдоцније на три дана пре почетка полагања овог испита, овај се ред објављује кандидатима.

2. — Оцењивање испитног успеха кандидата на пријемном испиту и њихово ступање на Вишу школу војне академије врши се у смислу чл. 72, 73, 79 и 80 Уредбе о војној академији.

3. — Усмено испитивање кандидата врши се у духу чл. 12 овог правила, са овом разликом:

а) Одредбе под 8 и 9 не важе за пријемни испит кандидата за Вишу школу;

б) За студирање питања и скицирање одговора, првом кандидату даје се до 15 минута времена, а други и остали кандидати студирају за време док пред њима прозвани полаже испит.

в) Испитна комисија обраћа пажњу нарочито на самостално и правилно размишљање, брзо и правилно закључивање, на ширину знанственог хоризонта и општу спрему кандидата. Поред тога, комисија води рачуна о држању кандидата при полагању испита, о његовој присебности, довитљивости и самопоуздању.

г) Ако кандидат не одговори задовољавајуће на добијено питање, он је пао из дотичног предмета и то му комисија одмах саопштава. Такав кандидат се упућује у своју команду, куда се шаљу и сва његова документа.

4. — Писмено полагање испита састоји се у писменој изради једног задатка који се даје свима кандидатима. Испитна комисија

саставља три задатка и доставља их Управнику војне академије. Управник од њих одабира један, и враћа комисији, која га одређеног дана за испит из дотичног предмета даје кандидатима на израду.

Израда писменог задатка може трајати најдуже 5 сати. Почетак израде рачуна се од времена када је задатак саопштен кандидатима.

Писмени задатак на испиту ради се под контролом једног члана комисије. Ако је толики број кандидата, да га треба радити у више учионица, онда Управник војне академије одређује, да у свакој учионици присуствује један члан Академског савета — професор Више школе војне академије.

При изради писменог задатка, кандидати се не могу служити никаквим предметом, нити делима, ни забелешкама и изводима, сем потребним картама-секцијама. По оцени комисије, ако обрада задатка захтева, може се одобрити служење Ратном службом, другим одговарајућим прописом и потребним податцима.

Оцењивање писмених испитних задатака врши цела испитна комисија и утврђује испитну оцену за сваки писмени задатак посебно. При овоме води се рачуна, како о правилности и тачности разраде задатка, тако још и логичности и јасности излагања мисли и о правилности језика.

Ако се кандидат при изради задатка служи недозвољеним средствима, или тражи помоћ од свога друга, присутни члан комисије односно наставник који врши контролу подноси о томе извештај испитној комисији. Комисија испитује и цени дотични случај и ако се ово утврди, сматра се, да кандидат испит није положио. Поред тога, такав кандидат сноси за свој поступак и последице из Уредбе о војној дисциплини.

Ако кандидат на писменом испитном задатку добије незадовољавајућу оцену, он је пао на испиту из дотичног предмета и ово му се саопштава по тач. 3 под г) овог члана.

5. — Кандидат који не дође на полагање ма кога испита, сматра се да је одустао од полагања испита и са њиме се поступа по тач. 3 под г) овог члана.

Но ако кандидат на испит није могао доћи због болести, или каквог непредвиђеног несретног случаја, поднеће управнику благовремено доказе о томе (уверење лекара, доказ о смртном случају и сл.). У случају да се изнети разлози кандидата приме као оправдавајући, управник ће кандидату одобрити даље полагање осталих испита с тим, да на завршетку свих испита полаже испите и из оних предмета, које овај није полагао. Овако ће се поступити само у случају ако су у питању испити највише из два предмета; у противном, кандидат ће бити разрешен и упућен у своју команду стим да му се дотадање полагање не рачуна да је на испиту пао.

3. — Пријемни ранг и ступање на Вишу школу.

Члан 19.

По завршеном пријемном испиту, кандидатима се одређује пријемни ранг и то по општем збиру испитних оцена, умножених са одговарајућим коефицијентима према њиховим категоријама, сходно одредбама чл. 80 Уредбе о војној академији. При једнаким збировима старији ранг има онај, који је старији по општој ранглисти.

Одређивање пријемног ранга слушалаца врши према чл. 73 Уредбе о војној академији комисија коју састављају: Помоћник управника војне академије за вишу школу и 2 професора члана Академског савета, које одреди управник.

Члан 20.

Управник војне академије доставља Министарству војске и морнарице најдаље 5 дана по завршеним испитима списак кандидата по пријемном рангу, ради доношења решења о пријему њиховом за слушаоце Више школе, у смислу чл. 73 Уредбе о војној академији.

У Службеном војном листу објављује се списак примљених слушалаца Више школе, као и дан када се имају јавити на службу у Управи војне академије.

4. — Настава.

Члан 21.

Односно разраде детаљног наставног плана и програма за Вишу школу војне академије важе начела из чл. 36 и 76 Уредбе о војној академији, у вези са чл. 9 и 10 овог Правила.

Члан 22.

Наставници су дужни да се уверавају о успеху сваког слушаоца, како у току теорног тако и у току практичног течаја, и то испитивањем у смислу чл. 40 и 41 Уредбе о војној академији.

Члан 23.

За постизање васпитног циља наставе на Вишој школи важе гледишта изнесена у чл. 36 Уредбе о војној академији, са нарочитом пажњом наставног особља у погледу развијања код слушалаца особина под тач. 2 и 3 чл. 75 Уредбе о војној академији.

О развијању успеха у овоме правцу стара се, у сарадњи наставника, Помоћник управника за Вишу школу, водећи рачуна о сваком слушаоцу и чинећи потребне предлоге управнику.

5. — Годишњи испит.

Члан 24.

Годишњи испит на Вишој школи полаже се у смислу чл. 42, 43, 79 и 80 Уредбе о војној академији и чл. 12 ових Правила.

Одредбе тач. 8 и 9 чл. 12 ових Правила не важе за слушаоце Више школе.

Из предмета из којих се испит полаже писмено дотични наставник саставља три задатка и ове благовремено доставља управнику војне академије. Управник војне академије доставља ове задатке са својим примедбама Главног ђенералштабу на преглед и одобрење. У Главном ђенералштабу се задатци прегледају и Начелник Главног ђенералштаба одабира испитни задатак, који са својим примедбама доставља Управи војне академије. Ако се не сложи ни са једним од предложених задатака тражи да се предложи нов задатак. Цео рад по овоме сматра се као строго поверљив и не заводи се у деловодни протокол, већ се шаље као *Лично Стр.Пов.*

Члан 25.

Оцењивање слушалаца на практичном течају врши руковалац радова. Ако су слушаоци подељени у партије онда оцењивање врши комисија састављена од руковаоца и шефова партија.

О успеху слушалаца на практичним радовима у трупи, стручним официрским школама, ваздухопловству итд. дотични команданти — старешине, код којих су слушаоци били на служби, подносиће управнику војне академије кратак извештај о сваком слушаоцу у погледу његове ревности, схватања и умешности вршења одговарајућих служби, на којима су били употребљени. Ови податци узимаће се у обзир при оцењивању способности слушалаца у смислу чл. 27 овог Правила.

Члан 26.

1. — Ако који слушалац из оправданих разлога не може да полаже који испит на време, он ће га, у смислу чл. 47 Уредбе о војној академији, полагати накнадно, а најдаље у року од 10 дана после почетка нове школске године

2. — Ако слушалац на крају друге године, из оправданих разлога, не би могао са својим друговима учествовати на практичном течају, он је дужан ићи на овај течај прве наредне године. Док не заврши овај течај, сматра се да није свршио Вишу школу. За ово путовање припада му прописна накнада. Ако овакав случај наступи код слушаоца прве године, о поступку са њиме решава Академски савет обзиром на успех у наукама и остале особине дотичног

слушаоца. Ово мишљење Академског савета доставља управник војне академије на решење Министру војске и морнарице преко Главног Ђенералштаба.

Члан 27.

Помоћник управника за Вишу школу војне академије прикупља, студира и води тачне податке о сваком слушаоцу, о његовим особинама означеним под 2 и 3 чл. 75 Уредбе о војној академији.

Резултат овог свога проучавања, заснованог на закључцима из личног општења и личног посматрања, као и на податцима добијеним од стране наставника, који су дужни пратити поменуте особине код слушалаца, помоћник управника доставља управнику при крају практичног течаја друге године, а управник са евентуалним својим примедбама, износи предње пред Академски савет у циљу коначног устаљења оцено о дотичним особинама слушалаца, а исто тако и о њиховим способностима, показаним на практичним радима у трупи, стручним официрским школама итд.

Овако устаљене оцено достављају се, као саставни део школске дипломе о свршеној Вишој школи, за сваког свршеног слушаоца његовој команди, а један примерак ових оцена шаље се Главном Ђенералштабу.

Члан 28.

За професоре Више школе војне академије за све предмете сем вештина (јахања и борења) могу се узимати само она лица која су свршила нашу Вишу школу војне академије, или њој равну Школу на страни, као и она лица која су свршила наш или страни факултет.

Члан 29.

Слушаоцима се саопштавају:

1. — Испитне оцено по завршетку свију испита.
2. — Оцено са практичног течаја, по повратку са овога.
3. — Општи завршни успех, као и податци из чл. 27 овог Правила по завршетку школе, приликом примања школске дипломе.

6. — Поступак при одустајању од школовања.

Члан 30.

Слушалац који по својој жељи одустане од даљег школовања на Вишој школи војне академије, отпушта се из ове школе и губи право да понова конкурише за исту.

Прелазна наређења.

Члан 31.

А.

Досадашње Правило о пријему, настави и оцењивању питомаца Ниже школе и слушалаца Више школе војне академије важиће и то:

1. — За питомце Ниже школе само у наставном погледу закључно са 61 класом.
2. — За слушаоце Више школе само у наставном погледу закључно са 35 класом.

Б.

Ово правило има да важи и то:

1. — За питомце Ниже школе почев од 62 питомачке класе па на даље; а за питомце 59, 60 и 61 класе само у погледу оцењивања; и
2. — За слушаоце Више школе почев са 36 класом па на даље; а за слушаоце 34 и 35 класе само у погледу оцењивања.

Члан 32.

Изузетно од другог става чл. 2 овог Правила, могу се године старости кандидата за пријем у Нижу школу, а у место крштеницом (крсним листом), доказивати и уверењима из пописне књиге или писменим уверењем надлежне општинске власти, потврђеним од надлежне полициске власти. Ово важи закључно са 1939 годином и то само за оне кандидате, који су рођени на територији предратне Србије, Јужне Србије и Црне Горе.

Члан 33.

Изузетно од чл. 15 овог Правила, конкурс за пријем слушалаца за 36 класу Више школе војне академије објавиће се почетком месеца маја, с тим да се испити обаве у августу и септембру ове године.

Члан 34.

Ово Правило ступа на снагу од дана обнародовања у Службеном војном листу и њиме се замењује Правило о пријему, настави и оцењивању питомаца Ниже школе и слушалаца Више школе ЂБр. 3336 од 12 фебруара 1930 године, с тим, да у погледу његовог важења вреде одредбе чл. 31 овог Правила.

Решење ЂБр. 21140 од 17 децембра 1933 године (Службени војни лист страна 2058/33) престаје важити.

Министар Војске и Морнарице,
Армиски Ђенерал.

Драг. Ж. Стојановић, с. р.

